

Beszélgetés a természettudományos oktatásról, tanárképzésről és utánpótlásról Budapest, 2019. október 4.

Meghívottak: Általános és középiskolai tanárok, egyetemi oktatók, kutatók, tanárképzős egyetemi hallgatók, középiskolai diákok, a vállalati szektor képviselői, és más érdeklődők.

Elsősorban azt kívánjuk megvitatni, hogy **ki fogja a gyerekeket 10-15 év múlva természettudományokra tanítani.**

- Hogyan lehet az általános és középiskolában megtalálni, képezni és fejleszteni, motiválni és ösztönözni azokat a diákokat, akikből a jövő tanárai lehetnek?
- Mit tudnak a rendszer szereplői, a leginkább érintettek maguk tenni a természettudományos tanári létszám drasztikus csökkenésének megállítására, első lépésben *a fennálló rendszer keretei között?*

A fő kérdések ezen túlmenően sokfelé elkanyarodhatnak:

- Mit tehet a szakma, amikor részben az erősödő tanárhiány miatt megjelenik az esetleg nem kellően előkészített „Science” tantárgy a szaktárgyak helyett, mit kellene ezzel kezdenie az iskoláknak és a tanárképző egyetemeknek, továbbá a tanártovábbképzésnek?
- Általánosabban: a komplex természettudományos képzés kérdései, tantárgyak, tanárképzés, szaktanári csapatmunka fejlesztése.
- Lehet-e a tanártovábbképzés rendszerében a résztvevő körnek mondanivalója, javaslata?
- A korai, kisgyerekkori képzés (5-12 éves kor között), környezet/természetismeret oktatás, általános iskolai tanítók speciális kérdésköre – avagy: hogy jutnak el a tanulók a felső tagozatig?
- A tanórán kívüli képzés, szakkörök, innovatív laborok, nyári táborok lehetőségei és korlátai.
- Elképzelhető-e nemzetközi példák alapján olyan program kialakítása, amely gyakorló szakembereket (vegyész, fizikus, mérnök, biológus, stb.) pályájuk második felében akkreditáltan képez át tanárnak?

Végül, talán: kidolgozható-e majd második lépésben olyan akcióterv, amellyel a jövőben a döntéshozók felé indulhat közösen a szakma? Mit tehetnek ehhez azok az ipari és kutató-vállalatok, amelyek a közoktatásból megfelelő természettudományos képzettséggel kilépő következő generáció nélkül működésképtelenné válhatnak? Hogyan közelíthetünk egy felfelé vezető („win-win”) érdekeltségi rendszerhez együttesen, közpolitikai szinten, amely segíthet – a nemzetközi példákat is figyelembe véve – elvezetni a természettudományos tanári pálya elismertségéhez és vonzóvá válásához?

A megbeszélés ehhez hasonló kérdések megvitatására lesz alkalmas, *úgy, ahogyan azt a jelenlévők alakítják.* Előadások nem lesznek, legfeljebb a témák, kérdések rövid bemutatása. A meghívottak és a csoportbeszélgetések résztvevői között egyaránt lesznek a téma egészéhez vagy egyes részkérdéseire értő, azzal foglalkozó, kutató, gyakorló szakemberek és általánosabban érdeklődők is. Reményeink szerint ez elősegíti különböző szempontok felszínre kerülését.

A megbeszélés kiinduló pontja, ambíciója nem a „nagy rendszer” átalakítása. Az oktatási rendszert és a szabályokat ezen a ponton adottnak tekintjük. Azt szeretnénk körbe járni, hogy az érintettek mit tudnak ebben a keretrendszerben lépni, miként tudnak együttműködni, véleményeket, tapasztalatokat átadni. Hogyan lehet az egyetemeken és a közoktatásban a témával foglalkozók közti együttműködést erősíteni, illetve a leginkább érintettek, az iskolába járó diákok visszajelzéseit, véleményét is bevonni. Néhány konkrét, akár „kis” ötlet, javaslat megosztását, konkrét összekapcsolódási lehetőségek felvetését próbáljuk ösztönözni. A hálózat-építés és erősítés, egymás tapasztalatainak és ötleteinek megismerése az összejövétel fontos célja.

Az első ilyen megbeszélés végével célunk azt látni, hogy kik és milyen formában tudják/akarják mindezt folytatni, reális-e például munkacsoportokat indítani, illetve kiket érdemes még megszólítani. Nem cél meglévő folyamatokat duplikálni, eredményeket újra előállítani, de mindezekről tudni és kapcsolatokat építeni köztük valószínűleg igen.

Az Alapítvány a saját szerepét a szervezésben, koordinálásban, platform biztosításában látja. Önmagában projekteket, célokat finanszírozni nem lesz képes. Azt azonban érdemes megvizsgálni, hogy milyen együttműködésekben, pályázati munkákon keresztül, támogatói források (és önkéntesek) bevonásával lehet megvalósítani olyan célokat, amelyek többlet pénzt is igényelnek. A tanári pálya tanárképző egyetemeken általi népszerűsítése is egyike lehet az olyan projekteknél, amelyek közös erőfeszítéseket igényelnek és azokra érdemesek. A jól célzott, hatékony ösztöndíjak gyarapodása is segíthet, és a tanártovábbképzés területén is tere lehet akár mentorprogramok kialakításának.